

FICIL
RAISE THE BAR!

Nostāja Nr. 3

Ārvalstu investoru padomes Latvijā nostāja attiecībā uz digitalizāciju

2021. gada 16. septembrī

Kopsavilkums

Ārvalstu investoru padome Latvijā (turpmāk - FICIL) uzskata, ka digitālā transformācija ir viens no galvenajiem virzītājspēkiem Covid-19 pandēmijas seku mazināšanā un Latvijas ekonomikas atlabšanā. Digitālā attīstība var spēlēt nozīmīgu lomu valsts konkurētspējas celšanā, tāpēc ir nepieciešama pārdomāta ilgtermiņa stratēģija. Šī tēma ir jo īpaši svarīga, ņemot vērā Eiropas Savienības (ES) un Latvijas plānus attiecībā uz investīcijām Atvērto tirdzniecības un noturības mehānisma (ANM) ietvaros.

Digitālās transformācijas sniegtās iespējas ir daudzšķautņainas. Pirmkārt, tā nozīmē uzlabotu procesu efektivitāti gan privātajā, gan publiskajā sektorā. Otrkārt, digitalizācijas attīstība un datu pieejamība noved pie labākas politikas plānošanas arī citās jomās, piemēram, zaļajā ekonomikā. Treškārt, digitalizācijas ziņā attīstīta valsts ļauj tajā strādājošiem uzņēmumiem attīstīt jaunus produktus un pakalpojumus, piesaistīt kvalificētu un mūsdienu prasībām atbilstošu darbaspēku, kā arī veicina uzņēmumu un zinātnisko institūciju sadarbības iespējas.

Šajā dokumentā FICIL atkārtoti uzsver nepieciešamību pēc centralizētas valsts digitalizācijas politikas izveides. Tā būtu jāveic speciāli izveidotam kompetences centram - par centralizētu digitālo attīstību atbildīgā resora (*Chief Information Officer* (turpmāk - *CIO*)) birojam. Tāpat ziņojumā izteiktas rekomendācijas saistībā ar iedzīvotāju digitālo prasmju celšanu. FICIL arī uzskata, ka digitālās transformācijas temps un panākumi lielā mērā atkarīgi no uzņēmumu digitalizācijas, tāpēc tiek uzsvērtā vajadzība pēc mērķēta, uzņēmuma briedumam un nozarei atbilstoša valsts atbalsta digitalizācijas veicināšanā. Savukārt pēdējais rekomendāciju bloks skar datus balstītu lēmumu pieņemšanu un atvērto datu jautājumus.

Saturs

02

Kopsavilkums

04

Rekomendācijas

05

Rekomendāciju pamatojums

Rekomendācijas

Valsts CIO

FICIL pirmā rekomendācija ir valdības līmenī noteikt atbildīgo par informācijas tehnoloģiju jautājumiem valstī (valsts CIO). CIO ir nepieciešams, lai visā publiskajā sektorā radītu steidzamības apziņu, noteiktu resursu prioritātes un nepieciešamās izpildes darbības. Pašsaprotami, ka situācija un attīstības līmenis laika gaitā var mainīties. Piemēram, gan Norvēģijā (viena no valstīm, kas ir digitalizācijas priekšgalā saskaņā ar Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (DESI) un vēlas saglabāt līderpozīcijas), gan Ukrainā, kur ir atšķirīgs sākumpunkts un priekšā plaša pārveides programma, pastāv digitalizācijas ministra amats. CIO galvenie uzdevumi ir aprakstīti nākamajā sadaļā.

Digitālās prasmes

Iedzīvotāju digitālo prasmju trūkums ir būtisks šķērslis Latvijas investīciju vides uzlabošanai un darbaspēka pieejamības veicināšanai, tāpēc ir nepieciešams veidot pragmatisku un sistemātisku pieeju valsts iedzīvotāju digitālo prasmju pilnveidei. Atvēršanas un noturības mehānisma (ANM) plānā ir noteikts mērķis palielināt to iedzīvotāju, kuriem ir vismaz digitālās pamatprasmes, īpatsvaru līdz 70 % 2027. gadā.

FICIL aicina radīt detalizētu plānu šo mērķu sasniegšanai, skaidri norādot iesaistīto pušu atbildību un veicamās darbības. Pirmkārt, nepieciešams centralizēt atbildību par digitālo prasmju attīstības politiku, nosakot nākotnes redzējumu un stratēģiju digitālo prasmju uzlabošanai. Otrkārt, jānosaka prioritāri attīstāmās prasmes un optimālie veidi konkrētu prasmju celšanai.

Uzņēmumu digitalizācija

Uzņēmumiem nepieciešamās digitalizācijas aktivitātes atkarīgas no industrijas, kurā uzņēmums strādā, kā arī no uzņēmuma digitālā brieduma. Valstij, atbalstot uzņēmumu digitalizāciju un rūpējoties par investīciju aizsardzību, jānodrošina mērķtiecīgs atbalsts. FICIL rekomendē izveidot atbalsta programmu mazo un vidējo uzņēmumu (turpmāk – MVU) digitalizācijas brieduma novērtējumam un rekomendēto investīciju virzienu un apjoma noteikšanai. Šīs rekomendācijas mērķis ir nodrošināt augstāku uzņēmumu vidējo digitalizācijas līmeni, tai skaitā nosakot nepieciešamās digitālās prasmes.

Uzņēmumiem, kuru darbinieku zināšanas ļauj izmantot sarežģītākas digitālās tehnoloģijas, piemēram, mākslīgā intelekta, datu analīzes, lietu interneta, blokķēdes tehnoloģijas, jānodrošina infrastruktūras un datu pieejamība jaunu pakalpojumu, produktu attīstībai, darba efektivitātes uzlabošanai, valstij nodrošinot efektīvu uzņēmumu, arī MVU, piekļuvi šīm zināšanām un tehnoloģijām.

FICIL rekomendē šādus attīstības virzienus:

1. nodrošināt jēgpilnu datu kopu atvēršanu primāri RIS3 jomās, ieskaitot datus, kas ir šo jomu publisko kapitālsabiedrību turējumā;
2. uzlabot uzņēmumu un zinātnisko institūciju sadarbību digitālo inovāciju jomā, atbalstot digitālos inovāciju centrus.

Datos balstīti lēmumi

Ceturtā FICIL rekomendācija ir ieviest datos balstītu lēmumu pieņemšanu visās publiskās pārvaldes jomās. Īpašu nozīmi tā ir ieguvusi tieši pandēmijas laikā, kad gan privātajam, gan publiskajam sektoram bija jāpieņem ātri un precīzi lēmumi. Un tieši datos balstīti lēmumi, kā piemēram, mobilitātes, ekonomiskās aktivitātes, pandēmijas izplatības u. c. izrādījās visefektīvākie. Datos balstītu lēmumu pamatā ir savietojama datu infrastruktūras nodrošināšana. Tāpat FICIL aicina publisko sektoru piedāvāt datu kopu piekļuvi privātajam sektoram un akadēmiskajai videi, tādējādi dodot iespēju attīstīt jaunus pakalpojumus un/vai ietaupīt tautsaimniecības resursus.

Rekomendāciju pamatojums

Valsts CIO

Lai digitālā transformācija Latvijā noritētu sekmīgi, šī joma ir jāpaceļ augstākā līmenī. *Chief Information Officer (CIO)* jeb par centralizētu digitālo attīstību atbildīgajam resoram jābūt tiešā ministru prezidenta pakļautībā un ar atbilstošu rīcības mandātu.

Digitālās transformācijas pamatnostādnēs 2021.–2027. gadam ir noteikta Latvijas digitālās transformācijas politika, rīcības virzieni un digitālās transformācijas politikas uzdevumi. Taču, lai šie plāni tiktu sekmīgi īstenoti, ir nepieciešama šī dokumenta apstiprināšana un noteiktu termiņu noteikšana katrā no jomām. ANM ir lieliska iespēja sasniegt izvirzītos mērķus un panākt Latvijas digitālo izrāvienu. Pārdomātu digitālās transformācijas pārvaldību saskatām kā priekšnoteikumu patiesi veiksmīgai investīciju plānu realizācijai.

Pirmais CIO uzdevums ir rosināt steidzamības apziņu visos valsts sektora līmeņos. To var panākt ar skaidru mandātu un apvienojot labākās citu valstu un privāta sektora digitalizācijas prakses, nodrošinot kopēju politiku un spēju pieņemt centralizētus lēmumus (kur tas ir vajadzīgs un piemērojams), nodrošinot attīstības saskaņošanu starp valsts institūcijām un resursu atkārtotu izmantošanu valsts institūciju starpā, kā arī nodrošinot rīkus (piemēram, budžetu), kas virza kopējo digitālo politiku.

E-pārvalde Latvijā ir ievērojami progresējusi, tomēr tās sadrumstalotība rada valstij izdevumus, ko varētu optimizēt. Piemēram, IT resursu centralizācija varētu ietaupīt līdzekļus (šobrīd katrai valsts iestādei ir sava IT sistēma, piemēram, dokumentu pārvaldība u. c.). Tomēr joprojām viens no lielākajiem izaicinājumiem valsts institūcijām ir piesaistīt darbiniekus ar IT kompetencēm, jo ir pārāk liela algu atšķirība ar IT nozari. CIO kompetencē ietilptu attiecīgās valsts iestādes, digitālā politika un no tām atvasinātās publiskās struktūras, kas paredzētas ierosinātajā E-pārvaldības likumā.

Piedāvātais modelis varētu būt daļēji centralizētas IT pārvaldības modelis, kur:

- ▶ CIO birojs ir centralizēti atbildīgs par valsts līmeņa IKT nākotnes redzējumu, stratēģiju, politiku, noteikumiem, īpašām centralizēti pārvaldītajām IKT norisēm, kopīgas arhitektūras pārvaldību un citām funkcijām, ko šobrīd nodrošina VARAM un VRAA, un ir papildus atbildīgs par centralizētās digitālās pārveides politiku un tās īstenošanu, Projektu vadības biroja (PMO) funkcionēšanu (lielu IT projektu pārvaldību un IT projektu vadības resursiem), IKT attīstības prioritizāciju un saskaņošanu valsts institūcijās. Digitalizācijai ir jābūt valsts līmeņa prioritātei.
- ▶ Iestādēs, kuras ir atbildīgas par procesiem un politiku un kurām ir īpašas zināšanas (piemēram, SPKC utt.), jānodrošina attīstības norises īpašās jomās.

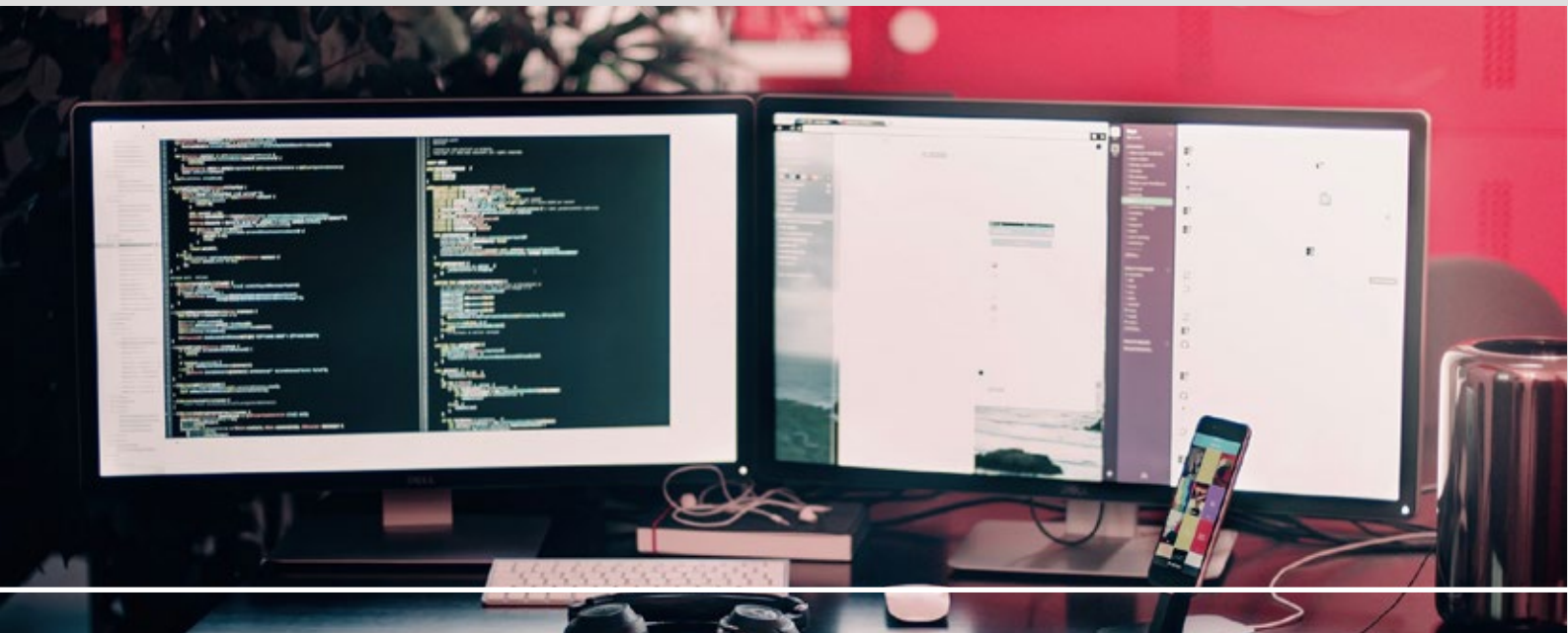

Kopējās IKT pārvaldības un ekonomikas digitālās pārveides prioritāte būtu jāatspoguļo, izmantojot *CIO* formālo autoritāti un dodot *CIO* birojam pietiekošas pilnvaras, lai virzītu centrālos lēmumus un pieprasītu rezultātus centralizēti atbildīgajās jomās. Jāņem vērā arī šādi aspekti:

- ▶ *CIO* birojam ir jāklūst par centrālo kompetences punktu ar digitalizāciju saistītos jautājumos (jauniem uzņēmējdarbības modeļiem, mākslīgajam intelektam, blokķēdēm utt.). Birojam jāatbalsta politikas veidotāji visās citās politikas jomās, lai cik vien iespējams nodrošinātu digitālo principu ieviešanu politikā (tiesiskums, reģionālā attīstība, veselības aprūpe utt.). *CIO* ir jānodrošina, lai digitalizācija iekļautos labi funkcionējošajā horizontālajā sadarbībā starp valdības institūcijām.
- ▶ *CIO* biroja pārvaldības struktūrā jāiesaista ieinteresētās puses no visām lielākajām valsts institūcijām, kas ir saistītas ar IKT.
- ▶ Jānodrošina rīki centralizētai politikas un lēmumu īstenošanai.
- ▶ Valsts *CIO* būtu jārisina digitālo prasmju trūkums sabiedrībā. Valsts *CIO* būtu jāstrādā ar visiem izglītības nozares līmeņiem, no pamatzglītības līdz mūžizglītībai, lai definētu nākotnes redzējumu un stratēģiju digitālo prasmju uzlabošanai un veicinātu to ieviešanu, izmantojot regulējuma iniciatīvas un resursu piešķiršanu.
- ▶ Nepieciešams pārskatīt pieeju IKT budžeta plānošanai, lai budžets valsts IKT prioritātēm nebūtu balstīts tikai uz pašlaik novērojamo pārpalikuma principu un nebūtu pakļauti citām budžeta vajadzībām.
- ▶ Cieši saistīts uzdevums ir nodrošināt IKT finansējuma neatkarību no ES finansējuma un uz projektiem balstīta finansējuma, lai gādātu par esošo sistēmu nepārtrauktību un uzturēšanu/uzlabošanu.
- ▶ IKT pakalpojumu attīstībā valsts institūcijās/kompetences centros jāietver dažādu pakalpojumu līmeņu un izmaksu attiecināšanas modeļa izstrāde.
- ▶ Par prioritāti jāizvirza IT kompetences pilnveide valsts institūciju darbiniekiem un vadībai.
- ▶ *CIO* birojam jāpievērš uzmanība pašreizējai IKT kompetences un infrastruktūras sadrumstalotībai. 2019. gadā Valsts kontrole publiskoja ziņojumu par IKT infrastruktūras efektīvu izmantošanu valsts pārvaldē. Ziņojumā secināts, ka publiskajam sektoram ir potenciāls IKT optimizācijā. Tomēr šobrīd nav izvērstu plānu, lai gan tas ir kopīgs mērķis visā valsts sektorā. Valsts kontrole uzskata, ka ikdienas rutīnā zūd konkrētas darbības IKT optimizācijai. Politikas plānošanas dokumentos, kas ietver IKT infrastruktūru, parasti ir digitāli mērķi "dizaina" formā bez konkrētiem sasniedzamiem rezultātiem un kritērijiem un bez jebkādiem līdzekļiem progresa noteikšanai.
- ▶ Jāizveido kompetences centri, kas atrodas *CIO* darbības jomā, piemēram, datu izmantošana un datu aizsardzība, dizaina domāšana vai infrastruktūras pārvaldība, *PMO* un, protams, robotika, automatizācija un mākslīgais intelekts, ja tos izmanto publiskajā sektorā. Piemēram, pašlaik uzņēmēji saskaras ar dažādu valsts aģentūru atšķirīgajām datu aizsardzības interpretācijām. Vienota VDAR interpretācija ir viens no galvenajiem faktoriem, lai īstenotu pašreizējās valdības lēmumu palielināt datu atklātību.

Īstenojot valsts sektora digitalizāciju, nepieciešams saglabāt efektivitāti. FICIL ierosina izvērtēt, vai valdībai vienmēr būtu jāsauglabā pilna cikla projektu vadība, piemēram, e-veselības un e-skolas projektiem. Alternatīva ir nodot tos kā ārvalsts pakalpojumu privātajam sektoram, bet valdības aģentūrām atstāt tikai politikas un pakalpojumu prasību noteikšanu. FICIL rekomendē

izveidot ietvaru publiskā un privātā sektora partnerībai augstas kvalitātes sabiedrisko pakalpojumu izstrādē. Valsts pakalpojumu sektors ir IKT attīstības priekšgalā, un Latvija ierindojas augstā vietā šajā konkrētajā DESI jomā. Mēs aicinām valdību turpināt šo attīstību.

Digitālās prasmes

Saskaņā ar Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksa (DESI) datiem, tikai 43 % Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 74 gadiem ir digitālās prasmes vismaz pamata līmenī. Gan pamata, gan augstākā prasmju līmenī Latvija ievērojami atpaliek no Eiropas Savienības vidējiem rādītājiem. Ir apsveicami, ka šai problēmai pēdējā gada laikā ir pievērsta pastiprināta uzmanība gan no Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas, gan no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas puses. Tomēr valdības nosprausto mērķu sasniegšanai ir nepieciešama sistemātiska pieeja.

Centralizētas atbildības neesamība noved pie sarežģītas un neefektīvas pārvaldības, apgrūtinot vienotas izpratnes veidošanu par veicamajiem uzdevumiem un progresa mērīšanu. Centralizēta atbildības struktūra ļautu skaidri noteikt katras iesaistītās ministrijas un aģentūras uzdevumus un atbildību attiecībā pret noteiktajiem izpildes kritērijiem. Uzskatām, ka šī ir viena no funkcijām, kas būtu jāpilda valsts *CIO*.

Darba devēji sagaida, ka potenciālajiem darbiniekiem piemīt digitālās pamatprasmes brīdī, kad tie uzsāk darbu, kas nozīmē, ka būtiska loma prasmju attīstībā ir pamata un vidējās izglītības sistēmai. Svarīgi arī rast skaidrību par to, kas īsti ir digitālās pamatprasmes. Vērojams, ka politiķu, ministriju, valsts iestāžu un sabiedrības vidū pastāv ļoti dažādas interpretācijas

par šo jēdzienu. Arī digitālo pamatprasmju definēšana prioritāri attīstāmo prasmju noteikšana būtu viena no valsts *CIO* kompetencēm.

Ņemot vērā digitālās transformācijas tendences visā pasaulē, Latvijas konkurētspējas nodrošināšanai nepieciešams ne tikai celt iedzīvotāju pamatprasmes, bet arī veicināt augstāka līmeņa prasmju attīstību. IKT nozare ir minēta kā viens no prioritārajiem specializācijas virzieniem Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam.¹ Izceltie apakšvirzieni – viedā pilsēta, kvantu tehnoloģijas un mākslīgais intelekts – pieprasa atbilstošas kvalifikācijas speciālistus, kurus šī brīža sistēma nespēj nodrošināt pietiekamā skaitā.

Papildus augstskolu IKT programmām svarīgi uzlabot arī tālākizglītības programmu kvalitāti un kapacitāti. Prasmju attīstību iespējams veicināt, piemēram, subsidējot prakses vietas starptautiskos IKT uzņēmumos, piesaistot ārvalstu pasniedzējus vietējo skolotāju un pasniedzēju apmācībai, kā arī izvirzot obligātu pienākumu publiskā sektora ierēdņiem reizi gadā celt savu kvalifikāciju, apgūstot kādu no iepriekš noteiktiem mācību kursiem.

¹ <https://likumi.lv/ta/id/321037-par-nacionalas-industrialas-politikas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

Uzņēmumu digitalizācija

Latvijā tiek izmantotas mērķētas programmas digitalizācijas aktivitātēm, kas atbalsta uzņēmumu darbinieku apmācību, uzņēmumu dalību starptautiskās tirdzniecības platformās, digitālās inovācijas.² FICIL atbalsta šīs aktivitātes uzņēmumiem, kuri sapratuši un izvēlējušies savu digitalizācijas virzienu. Tomēr FICIL vēlas redzēt uzņēmumu digitalizācijas vidējā līmeņa celšanos un kāpumu DESI indeksa sadaļā "Digitālo tehnoloģiju integrācija", kurā Latvija šobrīd ieņem zemo 23. vietu.³ To iespējams sasniegt, gan palielinot darbinieku digitālās prasmes, gan atbalstot uzņēmumu kopējo digitalizācijas līmeņa celšanu. Investīcijas kopējā digitalizācijas līmeņa celšanā uzņēmumos, īpaši MVU, var būt riskantas to apjoma, sarežģītības un nenoteiktības dēļ. Tādēļ valsts atbalstam jābūt maksimāli mērķētam, veidojot atbalsta programmu uzņēmumu digitalizācijas brieduma noteikšanai un nepieciešamo investīciju virzienu pamatojumam. Līdzīgas programmas izmantotas un darbojas Lielbritānijā,⁴ Igaunijā⁵ u. c. Šāda atbalsta esamība ļaus MVU mērķtiecīgāk plānot savas investīcijas digitalizācijā, kā arī izvēlēties piemērotāko atbalsta programmu digitalizācijai.

Valsts noteikusi RIS3 prioritāras jomas viedās specializācijas stratēģijā. Lai nodrošinātu uzņēmumiem iespējas piesaistīt ārvalstu investīcijas viedajās tehnoloģijās, uzņēmumiem jābūt pieejamai infrastruktūrai un zināšanām produktu un pakalpojumu attīstībā šajās jomās. Tehniskās infrastruktūras pieejamību valsts jau nodrošinājusi (DESI indeksā platjoslas savienojuma pieejamībā 2020. gadā Latvija ieņēma 4. vietu ES), trūkst datu pieejamība produktu un pakalpojumu attīstībai, testēšanai vietējā tirgū un piekļuve zināšanām inovatīvo tehnoloģiju (lietu interneta, mākslīgā intelekta u. c.) izmantošanā. FICIL atkārti savu iepriekšējo gadu nostāju par nepieciešamību valstij nodrošināt jēgpilnu datu kopu atvēršanu primāri RIS3 jomās, ieskaitot datus, kas ir šo jomu publisko kapitālsabiedrību turējumā. Datu atvērējiem primāri jābūt atbilstošajām ministrijām: viedajā enerģētikā – Ekonomikas ministrijai, biomedicīnā – Veselības ministrijai. Valsts CIO būtu jāuzņemas koordinējošā loma, būtiska loma būtu arī Izglītības un zinātnes ministrijai kopējās datu atvēršanas iniciatīvas noturēšanā augstu valdības dienaskārtībā.⁶ Tāpat jāuzlabo kopējas sadarbības iespējas uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām, atbalstot digitālos inovāciju centrus.

² <https://www.em.gov.lv/lv/digitalizacija>

³ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=66919

⁴ <https://www.digitalmarketplace.service.gov.uk/g-cloud/services/874089362434559>

⁵ https://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2019-32/country_report_-_estonia_-_final_2019_0D302D02-B893-2A151643CC2948ACF8F1_61203.pdf

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0767>

Datos balstīti lēmumi

FICIL ierosina pacelt jaunā perspektīvā datus balstītas lēmumu pieņemšanas un atvērto datu tēmas, kas šobrīd vairs nav atliekamas. Ja datu pieejamība pirms pandēmijas bija tikai kā papildu katalizators ekonomikas izaugsmei, tad viena no pandēmijas pārvarēšanas atziņām ir tā, ka spēja pieņemt ātrus un precīzus lēmumus gan publiskajā, gan privātajā sektorā ir izšķiroša un ar tālejošām sekām.

FICIL aicina ieraudzīt ieguvumus, ko sniegtu datus balstītas lēmumu pieņemšanas metodes iezīmēšana kā primārā tieši valsts pārvaldē. Pirmkārt, tas pieprasa paātrināt jau uzsākto vienotu datu apmaiņas infrastruktūras izveidi. Otrkārt, aicina pārvērtēt esošo datu kvalitāti, piegādes veidus (Atvērto datu portāls), institūcijas (Centrālā statistikas pārvalde) virzībā no vēsturiskas datu atbilstības uz lietojamu un vērtīgu datu pusi. FICIL aicina datu kopu pieprasījumus veidot, tos prioritizējot kopīgi ar privāto sektoru.

Turpinājumā mēs uzsvēsim tikai dažus piemērus, kas ilustrē datus balstītus lēmumu pieņemšanas ieguvumus.

Noteikti pieminama ir pandēmijas situācija, kur pēc iespējas plaši sociāldemogrāfiskie dati par inficētajām un testētajām personām būtu palīdzējuši atrast precīzākus ierobežojumus. Turklāt datus balstīti lēmumi ir vieglāk izskaidrojami publiskajā komunikācijā un mazina sabiedrības viedokļu polarizāciju.

Nākamais piemērs jau ar skatu nākotnē ir šobrīd trūkstošie, bet būtiski nepieciešamie, dati klimata ilgtspējas ietekmējošo faktoru mērīšanai un Latvijas mērķu izpildei Eiropas Savienībā. Šis piemērs attiecināms uz ļoti plašu jomu spektru – transports, mājoklis, lauksaimniecība utt.

FICIL redz arī lielus ieguvumus pilsētplānošanā, ja privātajam un akadēmiskajam sektoram tiktu piedāvāti satiksmes, ūdensapgādes patēriņa, mobilitātes u. c. dati, kas ir daudz precīzāki nekā liela daļa aptauju, deklarēto vai citos veidos ievākto, uz kuriem šobrīd tiek balstīti lēmumi. Arī Rīgas pārplānošana par videi draudzīgāku pilsētu ir iespējama, izskaidrojot visām iesaistītajām pusēm datus balstītus argumentus, tai skaitā dinamisku satiksmes regulēšanu atbilstoši plūsmai.

Nostāja Nr. 3

Ārvalstu investoru padomes Latvijā nostāja attiecībā uz digitalizāciju

FICIL ir nevalstiska organizācija, kas apvieno 38 lielākos ārvalstu uzņēmumus no dažādām nozarēm, 10 ārējās tirdzniecības palātas, Francijas ārējās tirdzniecības konsultantus un Rīgas Ekonomikas augstskolu (SSE Rīga). FICIL misija ir uzlabot Latvijas uzņēmējdarbības vidi un konkurētspēju ārvalstu investīciju piesaistē, izmantojot tās biedru pieredzi un zināšanas, lai sniegtu rekomendācijas valdībai

www.ficil.lv